

Palosuojelurahaston vuoden 2025 erityisavustukset tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, 2. hakukierros

Yleiset periaatteet

Palosuojelurahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, josta voidaan myöntää harkinnanvaraisesti valtionavustuksia. Palosuojelurahaston toiminta perustuu palosuojelurahastolakiin (306/2003) ja valtioneuvoston asetukseen palosuojelurahastosta (625/2003). Palosuojelurahastosta myönnettäviin avustuksiin sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään ja rahasto toimii näissä avustuksissa valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena.

Avustuksen myöntämisen yleisenä edellytyksenä on, että

- 1) tarkoitus, johon avustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä;
- 2) avustuksen myöntäminen on perusteltua avustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta;
- 3) avustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena avustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä avustuksen kohteena olevan hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen; sekä
- 4) avustuksen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Palosuojelurahasto ei avusta hankkeita tai toimintaa, joiden tarkoituksena on olennaisilta osin hakijan oman edun tavoittelu, tai jotka eivät kohdistu tulipalojen ehkäisyyn tai pelastustoiminnan edistämiseen.

Palosuojelurahasto julistaa valtionavustuslain 9 §:n nojalla haettavaksi vuoden 2025 lopussa käynnistyviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin kohdistuvat erityisavustukset sekä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettut apurahat ja stipendit (vuoden 2025 toinen hakukierros). Haku avataan seuraavasti:

1. Painotettu haku

Painotetun haun aihealueet on päivitetty. Painotettu haku jakaantuu neljään alla olevaan aihealueeseen, joihin avustushakemuksia pyydetään lähettämään. Painotukset päivitetään noin kolmen vuoden välein. Tarkennuksia painotuksiin voidaan tehdä myös välivuosina.

Aihe 1: Paloturvallisuutta ja pelastustoimintaa edistävät uudet teknologiset sekä tekniset ratkaisut (esimerkkejä alla)

- Rakennusten, asuntojen sekä erityisryhmien paloturvallisuus
- Tekoälyn hyödyntäminen ja älykotien paloturvallisuus
- Paloturvalliset vaatetukset, materiaalit ja työvälineet

Aihe 2: Ilmastonmuutoksesta sekä energia-alan murroksesta johtuvat toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset onnettomuuksien ehkäisyyn, pelastustoimintaan sekä riskienhallintaan

Aihe 3: Yhteiskunnalliset muutokset turvallisuustilanteessa ja niiden vaikutus pelastustoimintaan (esimerkkejä alla)

- Väestön omatoimisen varautumisen kehittäminen
- Väestön osaaminen ja toimintakyky tulipaloissa ja onnettomuustilanteissa
- Väestön suojaaminen ja pelastustoiminnan kehittäminen poikkeusoloissa

Aihe 4: Pelastusalan henkilöstön riittävyys, osaaminen, hyvinvointi ja toimintakyky tulipaloissa ja onnettomuustilanteissa

2. Yleishaku

Erityisavustus voidaan myöntää myös painotetun haun ulkopuolisiin hankkeisiin. Yleishaussa avustuksia voidaan myöntää oppimateriaalin tuotantoon ja hankintaan, tietojenkäsittelyn kehittämiseen ja laitteiden hankintaan, kokeilu-, käynnistämisen-, tutkimus- ja kehittämistoimintaan, valistukseen ja neuvontaan sekä standardisointiin.

Avustushakemusten osalta tarkastellaan etenkin sitä, miten ne:

- tukevat pelastustoimen strategisten päämäärien toteuttamista
- levittävät tai jalkauttavat kansainvälisiä, kansallisia ja paikallisia hyviä käytäntöjä
- ovat pelastustoimen tutkimuslinjausten tutkimusteemojen mukaisia tutkimushankkeita
- liittyvät valtakunnallisiin kehittämiskokonaisuuksiin
- kehittävät pelastusalan toimijoiden välistä vaikuttavaa yhteistyötä.

3. Henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut apurahat ja stipendit

Palosuojelurahastosta voidaan myöntää erityisavustuksena myös apurahoja hakijan henkilökohtaiseen käyttöön tai hankkeeseen, kuten väitöskirjatutkimukseen, tutkimus- tai kirjoitustyöhön ja opintomatkaan sekä stipendejä.

Apuraha voidaan myöntää vielä toteuttamattomaan hankkeeseen, ja sen suuruus perustuu hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin. Apurahan suuruus määräytyy työn laajuuden ja kiinteän kuukausikorvauksen perusteella. Apuraha on tarkoitettu väitöskirjahankkeiden osalta kokoaikaiseen (100 %) tieteelliseen työskentelyyn korkeintaan kahdeksi vuodeksi. Kokoaikaisen apurahan suuruus on 2 500 euroa kuukaudessa. Apuraha voidaan myöntää myös osa-aikaisesti (50 %). Tällöin apurahan kiinteä kuukausikorvaus on 1 250 euroa.

Kokoaikainen ja osa-aikainen apuraha on tarkoitettu yksityishenkilöille kattamaan henkilökohtaisia elinkustannuksia tietyllä ajanjaksolla. Apurahaa ei voi hakea käytettäväksi samanaikaisesti toisen

vastaavan rahoituksen, palkallisen vuosiloman tai ansiotyön kanssa. Kokopäiväisen apurahakauden aikana voi kuitenkin tehdä vähäistä oman alan työtä tai vastaavaa, joka kattaa enintään 25 % työajasta. Osa-aikaisen apurahakauden aikana muun työn osuus voi olla enintään 75 %:a laskennallisesta työajasta.

Apurahakautta on mahdollista hakea kaksi kertaa. Apuraha voidaan myöntää haettua lyhyemmäksi ajaksi.

Apurahan saajan tulee ottaa itselleen MYEL-eläkevakuutus, mikäli apuraha on myönnetty yhdenjaksoisesti vähintään neljän kuukauden ajalle. Lisätietoja apurahansaajan eläkevakuutuksesta löytyy Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen verkkosivuilta (Mela). Apurahan hakija voi hakea MYEL-eläkevakuutukseen avustusta enintään 15 % haettavan apurahan kokonaissummasta. MYEL-vakuutuksen määrän voi selvittää Melasta (asiakaspalvelu/sivustolla oleva laskuri). MYEL-vakuutuksen osuus maksetaan ainoastaan tositteellista tilitystä vastaan.

Apuraha maksetaan enintään kuudessa erässä. Henkilökohtaista apurahaa koskevassa hakemuksessa tulee esittää soveltuvin osin vastaavat tiedot ja selvitykset, kuin mitä edellä on erityisavustuksen kohdalla mainittu, ja sen myöntäminen perustuu vastaaviin yleisiin ja erityisiin edellytyksiin. Apurahan hakemiseksi edellytetään tutkimussuunnitelma sekä ohjaajan lausunto. Avustusta ei myönnetä koneisiin tai laitteisiin eikä henkilösivukuluihin ja yleiskustannuksiin.

Stipendi voidaan myöntää kannustuspalkkiona jälkikäteen jo toteutettuun hankkeeseen. Stipendi voidaan myöntää tunnustuspalkintona myös perustutkintoon sisältyvästä valmiista työstä oppilaitoksen tai muun yhteisön hakemuksesta. Stipendin suuruudesta päättää rahaston hallitus harkintansa mukaan.

Erityisenä edellytyksenä henkilökohtaisen apurahan ja stipendin myöntämiselle on lisäksi, että hakijan saamaa tietoa voidaan käyttää hyödyksi laajemmin, kuin vain hänen omassa työssään tai työyhteisössään.

Palosuojelurahasto ei myönnä apurahoja ja stipendejä pro gradu -tutkielmien, diplomitöiden, ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden tai muiden perustutkintoon sisältyvien opinnäytetöiden tekemiseen. Apurahoja ja stipendejä ei myöskään myönnetä koulutukseen, jossa hakijan tavoitteena on pätevyitä vain henkilökohtaisesti omassa työssään tai oman työyhteisönsä hyödyksi.

Hakemuksen sisältö

Hakemukseen tulee liittää erillinen tutkimus- tai työsuunnitelma, joka saa olla korkeintaan 10 sivun laajuinen. Varsinaisia tutkimusraportteja ei liitetä hakemukseen.

Hakemuksessa tulee olla selvitys:

- palosuojelurahastolain 17 §:ssä tarkoitetuista erityisen painavista syistä, mikäli haettava avustus ylittää 50 prosenttia hyväksyttävistä kuluista;
- sellaisista toiminnoista, hankkeista tai tapahtumista, joihin hakija on saanut tai hakenut palosuojelurahastolain 16 §:ssä tarkoitettua yleisavustusta Palosuojelurahastosta ja niiden huomioonottamisesta haettavaan erityisavustukseen;

- erityisen painavista syistä, jos tulokset tai tuotokset eivät poikkeuksellisesti ole vapaasti ja maksuttomasti pelastushallinnon viranomaisten saatavilla.

Erityisavustusta ei myönnetä sellaiseen hankkeeseen tai toimintaan, johon kohdistuu yleisavustus. Erityisavustusta ei myönnetä osakeyhtiöille kuin erityisen painavasta syystä. Erityisen painavana syynä voidaan pitää esimerkiksi sitä, että yhtiöjärjestyksen mukaan kyseisen yhtiön tarkoitus on kuitenkin muu, kuin voiton tuottaminen yhtiön osakkeenomistajille. Osakeyhtiöhakijoiden tulee liittää hakemuksen liitteeksi yhtiöjärjestys.

Hakemuksessa tulee olla selvitys hankkeen vaikuttavuudesta sekä viestintäsuunnitelma. Tällä tarkoitetaan hankkeen tavoitteita, suunniteltuja tuloksia tai tuotoksia sekä tulosten hyötyä ja sovellettavuutta tulipalojen ehkäisyyn tai pelastustoiminnan edistämisen kannalta, vaikuttavuuden mittaamista ja arvioimista. Viestintäsuunnitelmassa tulee olla tiedot hankkeen tulosten julkaisemisesta sekä tiedottamisesta ja hyödyntämisestä pelastustoimen alalla.

Hakemuksiin tulee liittää suunnitelma hankkeen vaikuttavuusarvioinnin toteutuksesta (vaikuttavuustavoitetaulukko). Vaikuttavuustavoitetaulukkoa ei tarvitse liittää kuitenkaan apurahoihin ja stipendihakemuksiin.

Hakemukseen tulee liittää lisäksi tarkennettu taloussuunnitelma.

Muut ehdot

Avustuksen myöntämisen erityisenä edellytyksenä on, että avustettava toiminta tai hanke kohdistuu **tulipalojen ehkäisyyn tai pelastustoimintaan**, ja sen harkitaan edistävän niitä riittävästi. Avustuksia ei voida myöntää pelkästään ensihoito- tai ensivastetoimintaan liittyviin kohteisiin.

Erityisavustuksen suuruus voi olla enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kuluista, ellei Palosuojelurahaston hallitus avustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi erityisen painavista syistä muuta päättä.

Hakijan tulee tutustua ehtoihin tutkimus- ja kehittämishankkeiden hyväksyttävistä ja ei-hyväksyttävistä kustannuksista.

Erityisavustukseen oikeuttavina hyväksyttävinä kuluina ei pidetä mm. liiketoiminnan menoja, lainojen lyhennyksiä eikä muita kuin välittömästi tuettavasta toiminnasta aiheutuvia hallintomenoja. Hyväksyttävinä kuluina ei pidetä myöskään poistoja, arvonvähennyksiä, varauksia tai muita laskennallisia eriä, jotka eivät perustu toteutuneisiin kuluihin.

Hakijan tulee selvittää hankkeeseen saadut muut tuet, muu rahoitus ja hankkeesta saatavat tulot. Hankkeeseen saatava muu avustus ja rahoitus sekä hankkeen tulot huomioidaan avustuksen määrässä.

Kansallisen kynnyksarvon (60 000 euroa) ylittävissä hankinnoissa tulee noudattaa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016).

Arvonlisävero on tukikelpoinen kustannus vain, jos se jää tuensaajan lopulliseksi kustannukseksi. Tuensaajan on esitettävä hyväksyttävä selvitys siitä, ettei sillä ole oikeutta vähentää arvonlisäveroa omassa verotuksessaan (esim. verottajan todistus).

Mikäli hankkeen kuluihin on hyväksytty matkustuskuluja, tulee matkakulujen osalta noudattaa valtion matkustussääntöä. Matkakustannusten erittely tulee laatia siten, että kustannusten yhteys kuhunkin yksittäiseen matkaan on todennettavissa ja tarkastettavissa. Matkakustannukset hyväksytään pääsääntöisesti julkisten kulkuneuvojen mukaisesti.

Mahdollisesta muun kulkuneuvon käytöstä voidaan korvata halvimman julkisen liikennevälineen matkalipun hinta, tai kulut tulee olla erityisesti perusteltu. Matkakustannusten kirjanpidon erittely sekä kopio matkalaskuista tulee liittää hankkeen tilitykseen.

Jos valtionavustus myönnetään käytettäväksi valtionavustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen, valtionavustuksen saajan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista toimintaa tai hanketta toteuttavan kanssa.

Hankkeen yleiskustannukset tulee eritellä, ja ne voivat olla korkeintaan 17 % hankkeen henkilöstökustannuksista (palkkakustannukset ja lakisääteiset henkilösivukulut). Hankkeen henkilöstön palkkoihin liittyvät maksetut lakisääteiset sivukulut ovat tukikelpoisia. Lakisääteisiä sivukuluja ovat työeläkemaksu, työttömyysvakuutusmaksu, tapaturmavakuutusmaksu ja sairausvakuutusmaksu. Hakijan tulee selvittää lakisääteisten sivukulujen määrä. Vuonna 2023 lakisääteisten sivukulujen keskimääräinen osuus oli noin 21,09 %.

Vähämerkityksisiin kone- ja laitehankintoihin tuki voi olla enintään 70 %, kuitenkin enintään avustuspäätöksen mukaisen enimmäisavustusosuuden (%) suuruinen. Hankkeeseen liittyvän investoinnin tuen määrä taas on enintään 50 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Hallitus voi hakijan pyynnöstä päättää, että avustuksesta maksetaan ennakkoa, jos se on avustuksen käytön kannalta perusteltua sekä sen käytön valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista. Ennakkoa ei kuitenkaan voida myöntää, mikäli hakija ei ole sitä hakemuslomakkeella ilmoittanut hakevansa, tai perustellut sen tarpeellisuutta. Pääsääntöisesti ennakkoa myönnetään enintään 35 % myönnetystä avustuksesta. Apurahaa hakevien ennakko voi olla enintään kahden kuukausikorvauksen suuruinen (kokoaikainen 5 000 euroa / osa-aikainen 2 500 euroa).

Palosuojelurahaston tuella rahoitetun hankkeen tulosten tai tuotosten tulee ilman erityisen painavia syitä olla kaikkien vapaasti saatavissa ja hyödynnettävissä ja hankkeen tuloksista tulee tiedottaa pelastustoimea. Tulokset tai tuotokset on luovutettava käytettäväksi maksutta tai enintään omakustannushintaan, missä Palosuojelurahaston avustus on huomioitu täysimääräisesti.

Avustuksella toteutettavissa tilaisuuksissa, tapahtumissa, hankkeen internet-sivuilla, esitteissä ja julkaisuissa sekä kolmansien osapuolien viestinnässä tulee mainita, että hankkeeseen on saatu avustusta Palosuojelurahastolta. Tilaisuuksista tulee liittää maksatusten yhteyteen ohjelma sekä lyhyt selvitys niiden liittymisestä hankkeen toteutukseen.

Oppimateriaali- ja muissa julkaisuhankkeissa tulee lisäksi olla selvitys tekijänoikeuksista, julkaisijasta, julkaisutavasta ja julkaisun myyntihinnasta. Palosuojelurahaston tuella rahoitetun

julkaisun mahdollinen myyntihinta otetaan huomioon hankkeesta saatavana tulona. Myyntihinta tulee määrittää siten, että se ei johda liiketaloudellisen myyntivoiton hankkimiseen.

Yli 1,5 vuotta kestävilta hankkeilta pyydetään väliraportti hankkeen toteutuksen vaiheista ja aikatauluista. Vähintään kaksivuotisilta hankkeilta pyydetään myös erilliset vuositavoitteet.

Eritysisavustushakemuksen toimittaminen

Avustusta haetaan sähköisillä lomakkeilla ja niihin liittyvillä liitelomakkeilla. Vapaamuotoisia tai hakuajan päättymisen jälkeen saapuneita hakemuksia ei käsitellä. [Päivitetyt lomakkeet ja niiden täyttöohjeet](#) löytyvät rahaston verkkosivuilta.

Lomakkeet täytetään ja tallennetaan sähköisesti (docx- tai pdf-tiedostona), ja toimitetaan liitteineen sähköpostitse Palosuojelurahastoon osoitteeseen psr.sm@gov.fi 15. toukokuuta 2025 mennessä. Allekirjoitettua hakemuslomaketta ei tarvitse lähettää erikseen Palosuojelurahastoon.

Useita pelastuslaitoksia koskeissa hankkeissa tulee hakemukseen liittää pelastuslaitosten kumppanuusverkoston asiantuntijalausunto (yhteys: Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy/ pelastuslaitosten kumppanuusverkosto), joka tulee toimittaa hakemuksen mukana Palosuojelurahastoon. Alueellisissa investointihankkeissa tulee pyytää hyvinvointialueen lausunto. Palosuojelurahasto tekee avustuspäätökset kokouksessaan hyödyntäen saatuja lausuntoja päätöksenteossa. Yhteishankkeista tulee lähettää rahaston ohjeiden mukainen sopimus viimeistään kuukauden sisällä päätöksen saamisesta.

Yhdessä sähköpostiviestissä saa olla vain yksi hakemus. Sähköposti tulee nimetä seuraavasti: Hakijaorganisaation nimi, hankkeen nimi, erityisavustushakemus 02/2025.

Sähköpostiviestissä tulee ilmoittaa sähköpostissa olevat liitetiedostot sekä yhteyshenkilön ja organisaation täydelliset yhteystiedot.

Mikäli toimitettu hakemus on puutteellinen, rahasto pyytää tarvittaessa hakijaa täydentämään hakemustaan. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää sekä toimittaa rahastolle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Jo toimitettuja asiakirjoja ei kuitenkaan voida korvata uusilla.

Mahdolliset täydennykset tulee toimittaa rahastoon sähköisesti 22.5.2025 mennessä, jotta ne voidaan huomioida hakemusten käsittelyssä. Rahaston sihteeristö voi pyytää täydennyksiä myös tämän jälkeen. Täydennykset tulee nimetä seuraavasti: Täydennys, hakijaorganisaation nimi, hankkeen nimi.

Avustuspäätökset tehdään rahaston hallituksen kokouksessa syyskuussa 2025. Vuoden 2026 1. hakukierros päättyy arviolta 15.12.2025. Haun avaamisen ja päättymisen päivämääriin voi tulla täsmennyksiä.

Myönnetty avustus maksetaan pääsääntöisesti toteutuneiden kustannusten perusteella sen jälkeen, kun avustuksen käytöstä on esitetty Palosuojelurahastolle hyväksyttävä selvitys. Maksatusta haetaan Palosuojelurahaston internetsivuilta löytyvällä ajantasaisella erityisavustusten

maksatushakemuslomakkeella. Avustuspäätöksen päätösehdoissa ja maksatushakemuslomakkeella kerrotaan, mitä liitteitä maksatukseen vaaditaan.

Myös Palosuojelurahaston sivustolta löytyvä maksatushakemus (tilityslomake) liitteineen lähetetään rahastoon sähköisesti, ja sähköposti tulee nimetä seuraavasti: X. maksatushakemus, päätöksen diaarinumero (VN/xxxx/202x), hakijaorganisaation nimi, hankkeen nimi. Maksatushakemuksen liitteet tulee nimetä (esim. hankkeen loppuraportti, hankkeen pääkirja).

Tutkimus- ja kehittämishankkeiden haku on tarkoitus siirtää haettavaksi Haeavustuksia.fi-palvelun kautta vuoteen 2027 mennessä. Tällöin hakuprosessiin tulee muutoksia.

Tiedusteluihin vastaa pääsihteeri Johanna Herrala, johanna.herrala@gov.fi, puh. 0295 488 460 sekä erityisasiantuntija Ira Nikoskinen, ira.nikoskinen@gov.fi, puh. 0295 488 285.

Helsingissä 27.2.2025

Palosuojelurahaston hallitus

Yhteystiedot:

Palosuojelurahasto
Postiosoite
PL 26
00023 Valtioneuvosto
Puhelin: 0295 480 171 (vaihde)
Sähköposti: psr.sm@gov.fi